

Silvin Jerman

*Misli u
samoći*

Silvin Jerman
Misli u samoći
Zbirka pjesama

Zagreb, travanj 2016.

ZBIRKA PJESAMA MISLI U SAMOĆI

Autor: Silvin Jerman

Lektura: Dunja Gaj

Za izdavača: Darko Šonc

Oblikovanje i prijelom: Josipa Glavaš

Izdavač: Vijeće slovenske nacionalne manjine Grada Zagreba

Slika na naslovnici: Mojca Svetic Radočaj

Tisak: Intergrafika TTŽ d.o.o., Bistranska 19, Zagreb

CIP – zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem ?

ISBN: 978-953-57783-5-6

Silvin Jerman

Misli u samoći

Zbirka pjesama

POSLJEDNJI DAN, 12. FEBRUARA 1995.

Bolnička soba
za od šoka smirivanje.
Većina bolesnika
Uz jauk, hropac
Ili mrtvu tišinu -
čeka umiranje.
15,05 sati
Sestro, jel' još minutu koju
hoćete li mi dati?

Uz preostale organe
još samo pluća i srce
trebaju stati.

Nedvojbeno mora poč'
uz pitanje
hoće li dočekati noć.

Uputih joj
poljupce, dodire,
pozdrave i poglede
zadnje.

21,05
Stigli su mi kćerka i zet.
Rekoše:
Izdahnula je u 20,35

Tužna godina
Tisuću devetsodevedesetipet

U Zagrebu u noći 12. februara 1995. u 23,55

U DANIMA NAKON 12. FEBRUARA 1995.

Kako si?

Kako ste?

Uz sućut i stisak ruke
prijatelj i znanac pita.

A u oku mu se čita:
zašto to pita.

Ako mu pogled
ne skrene
kraj mene.

A ja mu odgovorim:

Ne pitaj,
pretužno

bez Erne žene.

BILA SI

Bila si
I nema Te više.
A večeri svake
hoću da Ti kažem
k'o uvijek
da noći su Ti lake.
A ujutro
Dobro jutro!
Il' da Te taknem
i poljubim.
Al' se ne usudim
da Te ne probudim,
jer na uzglavlju Tvom
k'o u snu da se diše,
ali nažalost
nema Te više.

CIGARETE DIM

Dim cigarete Tvoje,
koji nisam volio,
da se pojavi
i Jehovu i Krista i Ateista
sam molio.
Uzalud.
Pa suze sam
prolio.

NAŠA SOBA

Fotelja Tvoja u sobi prazna.
Manjka na koljenima Tvojim
anagram, talijanka i skandivaka,
pa Čvor i Kvizorama
što si ih često
rješavala sama.
Sa slova tri
tek upit koji,
dok buljim
u televizor u boji.
Špil karata Tvojih
pasijansa zatvoren,
a ja tugom umoren
Sam.
Okružen slikama Tvojim
a i albumom na dohvat ruke.
Lončanice ispunjaju kutke
i kitice cvijeća
(koje si voljela)
a dvanaestog
mjeseca svakog
upaljena svijeća.

U SUSRET S TOBOM

Dan za danom
prolazi.
S manje poslova mojih,
a više Tvojih.
Srećom –
susret s Tobom
stiže...
sve bliže.
Ako ga ima?
K'o susret svaki.
Ako ne,
a ono barem
u raki.

S VREMENOM

Da vrijeme sve liječi
isprazne su riječi.
Zaliječi,
al uspomene ne spriječi.

A meni je sve teže,
jer u ljubavi
i navikom s Tobom
godinu manje
od stoljeća pola
uz postelju i stola
previše me veže.

GODINE POLA

Vrijeme teče i teče.
A godina pola
dana punih bola
prošlo je,
od odlaska života
Moje sreće.

12.8.1995.

TELEFONSKI RAZGOVOR

s Rijekom 11. septembra 1995.

„Halo,
ovdje kolegica njena,
s Ernom bi razgovarat htjela.“

„Da?
Možda drugom zgodom
na svijetu Onom.“

Muk, pa:
„Sućut i utjeha – ako,
moj suprug je umro
pred godina pet.“

Zar zato
da mi bude lako?

„Moja je Erna
pred sedam mjeseci tek
napustila ovaj svijet.

Pa, ipak hvala,
kolegice nepoznata
za sućut i utjehu
koja mi je data.

I ponuđeni susret
za sjećanje na nju
k'o psihički lijek.“

Zagreb, 12. septembra 1995.

NA MORU

Parovi godina naših
šeću uz morski žal.
A mene opsjeda jal
što sa mnom nisi.
Što u moru kupača
ne mogu tražit
Tvoju kapu bijelu
da vidim gdje si.

Na plaži zajedno
čitamo knjige.
Sad ih čitam sam.
I pročitah:
Da ljudi umiru tek onda
kad ih se zaboravi.
Pa Ti živiš Erna,
jer lik Tvoj
u srcu mom boravi.

Mali Lošinj, 31. augusta 1995.

KĆERI

Trude se naše kćeri
da bi mi dale
što više toga
po Tvojim mjeri.
I za to
pun sam im hvale.
No s obiteljima svojim
imaju život svoj
(koji im je mio),
ali on nije
kao što je bio
Naš - i Tvoj i moj.

NEZABORAVLJENOJ

Dobra si bila
k'o kćerka,
supruga,
majka
i baka.

Voljena od prijatelja,
kolega
i đaka.

Riječ Tvoja svaka
na mjestu je bila.
Il' blaga, il' stroga,
upućena na bilo koga,
jer iskrenost nije krila.

Zbog Tvojih vrlina
zaboravit Te neću,
jer dala si mi
života sreću.

POGLEDI S PROZORA MOGA BIVŠEG STANA
ULICE GUNDULIĆA GOSPARA

MISLI U SAMOĆI

Na vrhu sam kuće
sjedokos – bjeloglav
Ko bjeloglavi sup
na litici Cresa,
samo što strvinar nisam.

Do bijesa
ta ja ljude i prijatelje
volim.

Tad' sam ću
manje biti
i pogled smirenja
neću kriti.

JUTRO

Guuu-gu
umjesto pijetlova
kukuriku
grlica mi javlja
da jutro
je tu.
Guuu – gu.
Pri prozoru
živ – živ pjeva
mali vrabac.
Na anteni
ponosno stoji
golub
stari znanac.
Osušena stara grana
za utočište da joj služi
uzela je
još mamurna vrana.
Na terasi šeće
bračni par
ona i on bos
gospođa i gospodin
kos.
Među ciglama
s otpale žbuke
s dosta muke
kljuka, kljuka
obojena zeba
jer doručak treba.
U krletki vrišti
šaren papagaj.

Čijuu – čijuu
ustaj stari – daj
došao je novi dan
nekom tužan
nekom radostan.
Čijuu – čijuu
haj, haj –
ustaj stari – daj
vrišti
šaren papagaj.

TIJEKOM DANA

Ljeto
sunce žari i pali
Sparina.
Spuštaju se rolete
i zavjese
zelene, plave, žute.
Svi se zavukoše
u hladnije kute.
Tek hrabra neka
u zrakama sunca
se kupa.
Izgleda
ne boji se
ozonskih rupa.

PRESTANAK DANA

Smiraj dana.
Sumrak.
Prozori –
Oči stanova
susjednih kuća
počinju svjetlucati.
Jedno po jedno.

Ponoć.
Susjedima zatvorio sam
oči svoga stana.

I stanovi susjeda
većinom zaklopiše
svoje oči.
Tek tu i tamo
svjetluca još
po neko oko.
Vjerojatno se gleda
T-e V-e
ponoćna premijera.

TELEFON

Gledam svog
prijatelja sobnog -
Telefon.
Ne bih li čuo
zvonca
njegov ton.
Možda će me
netko zvati
i do znanja dati
da me treba,
ili misli na me.
Daj zazvoni
prijatelju moj
makar je biran
i krivi broj.
Razgovora zbog
da nazovem
nekog svog?
Dosadujem
da mu ovako?
Okrenut ću tek tako
nasumce
neki broj.
„Halo, Hrvoje, Petre, Ante!“
Izmišljah imena.
„Ne nije?
Oprostite molim,
ta znate,
taj HaTe
opet krivi spoj.“
A potom

okretah brojeve
dalje,
da osamljen budem
manje.

SAN BIJELOG DANA

Tako
najednom
ulicom idući
požurih kući.
Uđoh u stan
prazan.
Bijeli dan
ja budan
jer sve bilo je
samo
san.

SPOMEN DANI

Na 52. vjenčani dan
javno si izrekao
da teško ti je
što si sam.

Ali nije tako.
Ako čovjek je iskren
prijatelj ti postat
može svako.

Uvijek su tvoje
bile želje
da bar za tren
pružiš svakom
i radost i smijeh
i veselje.

Možda si stekao
i simpatiju neku,
i neka ti suze za mnom
prečesto ne teku.

Tek, spomen koji
na Tvoj rođendan,
vjenčani i smrtni dan.

TVOJ ROĐENDAN 17.11.2000.

Godine svake
slavimo dan tvog rođenja,
s tvojom tortom od kestena.
Uz obilje cvijeća
lončanica ciklame koje
bijele boje
il naravno „ciklamen rot“.

Slavimo ga dvaput:
U obitelji našoj
koja je danas moja samo,
te u prijatelja društvo
nas desetero
što danas nas je
tek četvero.

Slavlja takvih više nema
Soba nije puna cvijeća
Tek uz sliku lika tvoga
Kitica mojih ruža
Boje - „ciklamen rot“
i na grobu upaljena svijeća.

Večer.
Po prozoru kucaju mi
kapi kiše.
I osjetih kako mi niz lice
suza kliže.

Sam.

Nema više takvih slavlja,
tek sjećanja dana
tvoje rođenja
uz čašicu vina
i kupljeni kolač
od kestena.

JUTRA

Često depresivna
su mi
jutra.
Noćit idem sam
sa zebnjom
da ponovno
takva jutra
bit će mi
sutra.

UZALUD

Kod kuće sam.
Čekam –
da dođeš.
Uzalud.

Vraćam se kući
S mislima
Da me čekaš
Uzalud

12.8.1998. Zagreb

IPAK SI TU

Brojah:

jutra, podneva i večeri,
dane, tjedne i mjesece,
pa i godišnja doba.

A prošle
su godine
što te više nema,
a ipak si
tu.

SPOMENI RAZGOVORA

Uхватih se
Da razgovaram
Sam sa sobom, jer Tebe nema
Da razgovaram
S Tobom.

ŽELJE

Da sam barem
U srcu Tvom
Kao što si Ti
U srcu mom.

Da poljubac meni je Tvoj
Kao što želim da dajem Ti svoj.

PRIJATELJSTVO

Kad ostaneš sam
jer napusti te
družica bračna
ili bračni drug
nađi si iskrenih
prijatelja krug.

Ima li što ljepše
nego stisak ruke,
topla riječ
il' pogled blag
prijateljice ili prijatelja
koji ti je drag.

Ima li što ljepše
od poljupca prijateljskog
ili kad te u zagrljaj stisne
ruka prijatelja ili prijateljice prisne.

Ima li što ljepše
od prijatelja svijet
jer za izgubljenim
ostaje uvijek, uvijek
Pijetet.

SLIČICE IZ METROPOLE GRADA ZAGREBA

U SREDIŠTU GRADA

- „Za pola litre mlijeka
 - Mogu li vas nešto pitat
 - 20 mi lipa dajte
 - Bog vas blagoslovio“
- Nijemo ispružena ruka
Sjedi na tlu,
a umjesto noge jedne
mala kutija od kartona
Jedva izbačen ton
Harmonike malog Roma
Sjetno plače violina profesora ...
Jest, tužna sudba
je svaka.
A mi kao da smo
u gradu
prosjaka.

ZASTOJ

Kolona tramvaja
čeka da krene.
gužva pješaka.

Rusvaj pravi.
Na čelu kolone
tramvaj u kvaru
čeka da se
popravi.

ŠETNJA U PARKU

Cvjetovi raznih boja
podižu svoje glavice.
Psić na uzici
podiže nogu
piški na cvjetnu glavicu.
Gospođa s psićem na uzici
dalje šeta
I tako, tako
Od cvijeta do cvijeta.

NATALITET

Tu i tamo
dijete jedno
A na koraku
skoro svakom
ljubimac barem jedan
pseto

KASNI VEČERNJI SATI

Gospodske dame
sa psima šetaju
Noćne dame
mušterije čekaju.

OPREZ

Škripi pod nogama

Snijeg?

Nema snijega.

Tek letva – oprez

sa fasada

žbuka pada.

POD REPOM

Sva u crnom
Duga kosa
do lakata
U naručju
kovrčavi crni pas
sve do vrata.
Ne znaš više što je kosa,
a što pas.

VEĆ VIĐENO

Svježa topla zraka sunca
sviće,
Drveće pupa
Cvijet se javlja
Ljubav niče
Proljeće nastupa

KOMPARACIJA

Helsinki

Diapozitiv s predavanja

Ulice i trgovi prazni.

Gdje su ljudi?

Kažu: snimili ste

u radni dan.

Zagreb u živo (live)

Usred bijelog radnog dana

Trgovi i kafići puni

ljudi.

Ljudi,

A tko radi?

IZ MOJE ZBIRKE AFORIZAMA

Čovjek bez volje
neka ne očekuje
da mu bude bolje!

Vse dobro Ti želim
I posebno velim:
Pred Tobom
navek naj bu
Familije znak,
jer je tak
kak je tak.

Ono kaj nis Ti rekla
Naj odnese vrag
na dno pekla

A rekla sem Ti pak
naj bu kak,
Tak!

Naj cmizdriti sad
Kad znaš da
imela sam te rad
I velim Ti
da veselja v življenju
nemoj kriti

A nisi čisto sam.
Tu su Ti
kćeri, zeti i vnuki
navek pri ruki.

Uz ljubav svoju
pridodaj im i moju.

Zberi si prijatelje
i dobre si ljude,
a odhiti prilike hude.

Imaš rojake svoje,
zamejce,
Slovence,
Katere sem rada imela,
družbo njihovo želela,
z njimi bila vesela
pa tudi zapela

PORUKA

Znam...
Da rekla bi mi:
Tvoja tuga
je preduga.

V stilu Tebi milim
baladam
Petrice Kerempuha
vrni si svojega duha.

Emocijam velikim
napravi kraja
i budi opet človek
vicmaheraja.

Naj biti bedak,
kad je tak
kak je tak
Kaj sem otišla
ni sveta smak.

Silvin Jerman

Zbirka pjesama *Misli u samoći*

Poezija je specifičan oblik literarnog stvaralaštva i njezino čitanje predstavlja užitak onima koji je znaju cijeliti. Danas, nažalost, sve manje ljudi posvećuje svoje slobodno vrijeme ovoj literarnoj vrsti, zaboravlja se i stavlja u drugi plan umjetnički izričaj koji na poseban način opisuje svijet koji nas okružuje i nas same. Bojimo li se u tuđim stihovima iščitati vlastite strahove i boli, radost i sreću zbog prisustva drage osobe ili strah od gubitka?

A stvaranje poezije? U kakvom to svijetu žive ljudi koji u toj kratkoj formi, kroz stihove izražavaju svoje najdublje osjećaje, podastiru pred nas svoju intimu ne bojeći se našeg suda? Zašto je poezija tako sugestivna, a pjesnici “čuđenje u svijetu”?

Silvina Jermana poznajem duži niz godina. Diplomirani ekonomist, dugogodišnji kulturni i sportski djelatnik, cijeli radni vijek proveo je u području prosvjete i kulture. Zadnjih desetak godina intenzivnog druženja u Kulturnom društvu Slovenski dom Karlovac navelo me na pomisao kako sam ga prilično dobro upoznala. Unatoč godinama, uvijek dobre volje, veseo i nasimjan, spreman za šalu i zabavu. Ali zbirka pjesama koju sam dobila u ruke pokazala mi je jednog drugog Silvina. Silvina kojeg ne vidimo u svakodnevnom druženju, a kojeg je on odlučio “otkriti” i upoznati nas sa svojim drugim “ja”.

Zbirka pjesama *Misli u samoći* posvećena je Erni, Silvinovoj supruzi. Iako je često spominje u razgovorima,

tek ove pjesme u potpunosti otkrivaju njegovu vezanost, ljubav bez granica, kao da je tek nakon njezine smrti shvatio punoću života koju je imao s voljenom ženom. Svaka pjesma, svaki stih, odaje tugu i bol, žalost zbog gubitka koji ništa ne može nadoknaditi. Sve u kući podsjeća na nju, I prazna postelja, i prazna fotelja, i neispunjene križaljke koje je toliko voljela, knjige koje su zajedno čitali, slavlja s obitelji i prijateljima. I obitelj, i prijatelji, i poznanici, svi su oni tu, nastoje pomoći i ublažiti gubitak, ali čovjek na kraju ipak ostaje sam. Samoća je toliko teška da priželjkujemo i stvari koje nismo voljeli, samo da se voljena osoba vrati, što je istaknuto u pjesmi *Cigarette dim*:

Dim cigarete Tvoje,
koji nisam volio,
da se pojavi
i Jehovu i Krista i Ateista
sam molio.

U pjesmi *Godine pola* pokazuje kako pola stoljeća zajedničkog života nije nešto što se lako zaboravlja, s voljenom osobom nestao je i dio pjesnika, nestala je njegova sreća.

Kratki stihovi, koji se ponekad čine gotovo nedorečeni, samo pojačavaju osjećaje kojima je cijela zbirka protkana. Iako pune tuge, ponekad pomalo pesimističke, u ponekoj kao da nakratko ipak proviri zraka sunca:

... ta ja ljude i prijatelje
volim.
Tad' sam ću
manje biti ...

Na kraju, usprkos tuzi i gubitku, čovjek pronalazi snage za život i radost.

I da završim pjesnikovim stihovima koji možda najbolje ocrtavaju i njegov karakter, ali i čovjekovu nepresušnu želju za životom i snagom da pobijedi svaku nedaću:

Čovjek bez volje
neka ne očekuje
da mu bude bolje!

Frida Bišćan

Bilješka o autoru

Silvin Jerman, dipl. ekonomist, rođen je 1. siječnja 1924. godine u Ljubljani. Od 1930. godine živio je u Zagrebu gdje završava osnovnu školu, realnu gimnaziju i diplomira na zagrebačkom Ekonomskom fakultetu. Planskom raspodjelom kadrova 1949. godine raspoređen je za profesora ekonomskog tehnikuma u Ekonomsku srednju školu u Karlovcu. Tamo je radio do 1957. godine kad je postavljen za direktora Šumarske škole. Funkciju obnaša do 1962. U Šumarskoj školi osnovao je uspješno dopisno školovanje uz rad za zvanje šumarskog tehničara. Za direktora Školskog metalškog centra imenovan je 1962. godine. Na poslove u općinskoj upravi prešao je 1967. godine.

Prvo je radio na poslovima tajnika Zajednice za financiranje obrazovanja. Zatim je bio na funkciji načelnika Općinske uprave i kao djelatnik u Općinskom zavodu za plan i statistiku. Godine 1976. otišao je u Zagreb kao ekonomski savjetnik u Republičkoj samoupravnoj zajednici u oblasti kulture te tu radi do umirovljenja 1989. godine. U tom razdoblju surađivao je na projektima Zavoda za kulturu Hrvatske. Pisao je i stručne članke u časopisu *Financijska praksa*.

U karlovačkom školstvu predavao je u Radničkom sveučilištu, Gimnaziji i u Višoj tehničkoj strojarскоj školi gdje je neko vrijeme bio i zamjenik direktora. Posvetio se i andragoškom radu na obrazovanju odraslih, prvo kao polaznik, a zatim kao predavač u Ljetnoj andragoškoj školi Andragoškog centra Zagreb.

Niz je godina vodio Narodno sveučilište u Karlovcu u okviru kojeg je utemeljio izvanredni studij zagrebačkog Ekonomskog fakulteta, na kojem je također djelovao kao predavač. Aktivno je djelovao u kulturno-umjetničkim društvima: Dragutin Armando i Slovenski dom Triglav. Bio je predsjednik Zajednice amaterskih kulturno-prosvjetnih društava u kojoj je ustanovio takozvanu Decembarsku nagradu kao godišnje priznanje za rezultate u kulturno-umjetničkom radu. Dobitnik je nagrade grada Karlovca na području kulture. U sportskom životu Karlovca bio je predsjednik Školskih sportskih društava, tajnik atletskog kluba Željezničar i Zbora atletskih sudaca, sa zvanjem međunarodnog atletskog suca.

Nakon umirovljenja ponovno se aktivirao u društvu zagrebačkih Slovenaca KPD Slovenski dom, Zagreb, s kojim je bio u vezi od svojih dječaćkih dana, od 1930. godine. Kao mladić bio je njegov aktivni član, a u vrijeme Drugoga svjetskog rata, kad je rad Društva bio zabranjen, bio je u stalnom kontaktu s predsjednikom Društva, glumcem i redateljem Hinkom Nučićem, i mecenom industrijalcem Vilimom Bizjakom. Pokrenuo je izdavanje informativnog časopisa Novi odmev koji je postao časopis za Slovence u Hrvatskoj. Niz je godina bio i njegov urednik, a sada je član uredništva. Napisao je, zajedno s Ilinkom Todorovski, knjigu o 70 godina rada društva Slovenski dom 1929.-1999. u Zagrebu, a potom i dodatke za 75 i 80 godina rada, koji su objavljeni u Novom odmevu. Napisao je brošuru o životu i radu Franje Serafina Vilhara Kalskog, hrvatsko-slovenskom skladatelju.

Dvaput je radio na obnavljanju društva karlovačkih Slovenaca: 1950. godine kad je bio i njegov prvi potpredsjednik i 2006. godine kad je izabran za predsjednika. Bio je član Vijeća slovenske nacionalne manjine Grada Zagreba u mandatima od 2003. do 2007. godine i od 2007. do 2011. godine.

Sadržaj

U DANIMA NAKON 12. FEBRUARA 1995.....	6
BILA SI.....	7
CIGARETE DIM.....	8
NAŠA SOBA.....	9
U SUSRET S TOBOM.....	10
S VREMENOM.....	11
GODINE POLA.....	12
TELEFONSKI RAZGOVOR.....	13
NA MORU.....	14
KĆERI.....	15
NEZABORAVLJENOJ.....	16
POGLEDI S PROZORA MOGA BIVŠEG STANA.....	17
ULICE GUNDULIĆA GOSPARA.....	17
MISLI U SAMOĆI.....	17
JUTRO.....	18
TIJEKOM DANA.....	20
PRESTANAK DANA.....	21
TELEFON.....	22
SAN BIJELOG DANA.....	24
SPOMEN DANI.....	25
TVOJ ROĐENDAN 17.11.2000.....	26
JUTRA.....	28
UZALUD.....	29
IPAK SI TU.....	30
SPOMENI RAZGOVORA.....	31
ŽELJE.....	32
PRIJATELJSTVO.....	33
SLIČICE IZ METROPOLE GRADA ZAGREBA.....	34
U SREDIŠTU GRADA.....	34
ZASTOJ.....	35
ŠETNJA U PARKU.....	36

NATALITET	37
KASNI VEČERNJI SATI	38
OPREZ.....	39
POD REPOM	40
VEĆ VIĐENO	41
KOMPARACIJA	42
IZ MOJE ZBIRKE AFORIZAMA	43
PORUKA	45
SILVIN JERMAN, Zbirka pjesama Misli u samoći	46
Bilješka o autoru	49

